

Handläggare: Niklas Björkman
Telefon: 076 03 088

Underlag för budget 2011 med inriktning 2012 och 2013 Spånga - Tensta

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar följande:

1. Förvaltningens förslag till beslut Stadsdelsnämnden beslutar godkänna underlag till budget 2011 och inriktning 2012-2013 och överlämna ärendet till kommunstyrelsen.
2. Stadsdelen beslutar om omedelbar justering i detta ärende.

Maria Häggblom
Stadsdelsdirektör

Christina Heglert
Avdelningschef

Sammanfattning

Nämnden kommer under planperioden att göra ett antal satsningar inom vissa prioriterade verksamhetsområden. Parallellt med detta fortsätter nämnden det systematiska arbetet med att anpassa och utveckla organisationen.

Ärendet

Enligt kommunallagen ska kommunens budget innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år. Budgetåret ska alltid utgöra periodens första år. Långsiktigheten i stadens planering ska förstärkas genom att nämndernas analys av utvecklingen även för år två och tre ska ha större tyngd. Planeringen ska baseras på stadens Vision 2030.

Av nämndens underlag ska framgå vilka frågor som påverkar verksamhetens utveckling och ekonomi under perioden. Utgångspunkten ska utgöras av analyser

av förändringar i omvärlden samt analyser av den egna verksamheten med utgångspunkt från bl a årsredovisningen. Slutsatserna i underlagen ska användas som underlag i det kommande budgetarbetet.

Enligt stadsledningskontorets anvisningar ska ärendet disponeras enligt följande:

- *Kommunfullmäktiges inriktningsmål*
Under denna rubrik ska nämnden ange de strategiska satsningarna i punktform för hur nämnden bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål under treårsperioden.
- *Nämndens verksamhetsområden*
För varje verksamhetsområde ska nämnden kvantitativt, gärna i tabellform, presentera och kommentera den egna verksamhetens utveckling. Hit hör även omvärldsförändringar som förändrad efterfrågan och behov samt demografiska förutsättningar.
- *Sammanfattande ekonomisk analys*
Som ett led i att förverkliga vision 2030 pågår ett arbete med att ta fram en strategi för investeringar. De uppgifter som lämnas i detta ärende är en viktig del i såväl underlag till budget 2011 som investeringsstrategin.
- *Övriga redovisningar*
Redovisningar ska utgå från bedömd pris- och lönenivå år 2010. I detta ingår att beakta lokalförsörjning, kompetensförsörjning samt omstrukturerings- och investeringsbehov samt redan fattade beslut av kommunfullmäktige eller kommunstyrelse. Nämnderna ska inte begära medel i underlagen. För ökade nettokostnader ska förslag till åtgärder beskrivas.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom den strategiska staben i samarbete med övriga avdelningar.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen hänvisar till nedanstående text.

Bilaga

1. Blankettset slk

1. Kommunfullmäktiges inriktningsmål

1.1 Stockholm ska vara attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Under perioden kommer nämnden att bland annat göra följande satsningar:

- Trygghetsarbete med fokus på ungdomar i samarbete med andra aktörer
- Utveckla samarbetet med stadsdelens föreningar, t ex genom projekten Järva rent och snyggt, Föräldrakraft.
- Fortsatt utveckling av Nydalsområdet, delfinansiering med medel från Järvalyftet
- Ungdomssatsningen SamTidigtFörSt (Samverkan, Tidigt, Förtroendefullt och Strukturerat)
- Nyinrättad arbetsmarknadsenhet, t ex utveckling av sommarjobb, praktikplatser och samarbete jobbtorg
- Brottsförebyggande arbete, ny handlingsplan med uppföljning av indikatorer och aktiviteter.
- Fortsatta investeringar i lekplatser i samverkan med brukarna.
- Ny organisation för kris- och katastrofhanteringen
- Inriktningsbeslut om nytt förvaltningshus

1.2 Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras

Under perioden kommer nämnden bland annat att göra följande satsningar:

- Fortsatt arbete med nämndens aktivitetsplan för upphandling
- Tillgodose föräldrars val av förskola
- God livskvalitet för äldre ska utvecklas
- Se till att rätt brukare får rätt insats
- Utveckla arbetet med våldutsatta kvinnor

1.3 Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Under perioden kommer nämnden att göra följande satsningar:

- Utveckla samarbetet mellan verksamhetsområdena för att få en helhetssyn för kvalitet- och ekonomiuppföljning
- Vidareutveckla arbetssätt och processer kring budget, verksamhetsplan, T1, T2 och årsredovisning
- Utveckla uppföljningsmetoderna med syfte att skapa en uppföljning där verksamhet och ekonomi är integrerad
- Systematiskt arbete för att minska den korta och långa sjukfrånvaron
- Säkerställa att det systematiska säkerhetsarbetet fungerar inom hela organisationen.

2. Nämndens verksamhetsområde

I följande avsnitt beskrivs hur verksamhetens innehåll, omfattning samt ekonomi bedöms utvecklas under perioden 2011-2013.

2.1 Förskoleverksamhet

Förskoleverksamheten omfattas av 19 förskoleenheter som finns på 47 olika adresser, tre familjedaghem och fyra öppna förskolor. Allmänna förskolor för barn från tre års ålder, som inte är inskrivna i förskolan integreras i de ordinarie förskolorna. Stadsdelens förskolor representerar olika pedagogiska inriktningar såsom Freinet, Musik, rytmik och rörelse, Naturvetenskap, Natur och miljö samt Reggio Emilia.

Demografiska förutsättningar och förändrad efterfrågan/behov

Under 2009 fanns det i stadsdelsområdet totalt 2 949 barn i åldern 1-5 år. Av dessa var 2 490 inskrivna i kommunalt eller enskilt drivna förskolor vilket motsvarar 84 % av åldersgruppen. Enligt USK:s befolkningsprognos beräknas antalet barn i förskoleåldern öka med cirka 150 barn fram till år 2012.

Utifrån nämndens analys kommer ett ökat platsbehov främst finnas i Solhem och Bromsten där ökningen beräknas till ca 300 barn beroende på inflyttning i nyproducerade bostäder. I Tensta kan behovet av platser för yngre barn minska beroende på att antal nyttjare av vårdnadsbidraget förväntas fortsätta att öka där. Sedan införandet har det beviljats cirka tio nya vårdnadsbidrag per månad. I februari 2010 hade totalt 183 vårdnadsbidrag beviljats i Tensta och i Spånga. Fördelningen vårdnadsbidrag är 164 i Tensta och 19 i Spånga.

Av tabellen nedan framgår befolkningsutvecklingen i stadsdelen Spånga-Tensta.

År	Summa (alla åldrar)	Åldersgruppe n 0 år	Åldersgruppe n 1- 5 år	Ålder 6 år	Åldersgruppe n 7-12 år
2008	36 334	608	2 949	566	3 251
2012	37 289	582	3 098	590	3 264
2017	38 200	558	2 961	603	3 467

För att ge samtliga förskoleenheter möjlighet att uppfylla kommunfullmäktiges mål om barngruppernas storlek behövs en fortsatt utbyggnad av förskolelokaler, i främst Bromsten och Spånga. I Tensta kommer antalet avdelningar att minska, främst beroende på effekter av vårdnadsbidraget, men också därför att en högre andel föräldrar väljer enskilt drivna förskolor.

För att höja kvalitén på verksamhetens pedagogiska innehåll ska andelen förskollärare öka.

Tabellen nedan redovisar andel förskollärare i kommunalt drivna förskolor.

År	Andel förskollärare %
2006	34,3
2007	34,4
2008	36,8
2009	41,7

Pedagogisk utveckling

Utifrån nämndens analys av förskolornas kvalitetsredovisningar konstateras att det är centralt för barnets långsiktiga utveckling att det pedagogiska arbetet inriktas på strategier och metoder för att stödja barnens flerspråkighet, inlärningsprocessen genom pedagogisk dokumentation, den pedagogiska inne- och utemiljön, barns hälsa samt övergången från förskola till skola. Föräldrasamverkan är ett prioriterat utvecklingsområde som kommer att ges särskilt fokus genom projektet "Föräldrakraft". Stadens riktlinjer för barnsäkerhet är under framtagande och därefter kommer en plan för barnsäkerheten att tas fram för stadsdelens förskolor. Revisorerna visar på brister i staden som helhet men också i vår egen stadsdel. Pedagogerna ska ha en god kompetens så att varje barn i behov av särskilt stöd så långt det är möjligt kan inkluderas i de ordinarie grupperna.

Personal

Verksamhetsområdet har ett program för att stödja ledarskapsutvecklingen i förskolan. Programmet, "Quintennalutbildningen" omfattar alla förskolechefer som arbetat i minst fem år. Programmet innefattar mentorskap, handledning, chefsutveckling, kompetensutveckling samt individuell reflektionstid. Reflektion som metod är central för såväl den individuella ledarskapsutvecklingen som för att åstadkomma en utveckling av arbetsplatsen som helhet.

Förskolorna har ett kompetensutvecklingsprogram som på ett systematiskt sätt stärker medarbetarna att genomföra sitt uppdrag. Insatserna planeras och genomförs i nära samarbete med avdelningens utvecklingscentrum. Bland annat pågår vidareutbildning av barnskötare till förskollärare, vidareutbildning av pedagoger inom bl.a naturvetenskap, matematik och språkutveckling, arbetslagsutbildning "Pedagogisk grundsyn" samt utbildning i datorn som ett redskap i det pedagogiska arbetet.

Utvecklingscentrum planerar och ansvarar dessutom för lärarstudenternas verksamhetsförlagda utbildning samt administrationen av förskolläraryftet.

Avdelningens utvecklingscentrum, stödenhet, språkpedagoger, lilla fältskolan samt metodutvecklare i utomhuspedagogik är gynnsamma förutsättningar för att stärka medarbetarnas kompetensutveckling.

Ekonomi

Under planperioden beräknas antalet barn i förskoleverksamheten att öka med ca 150 barn, motsvarande ca 1,5 mnkr i ökade prestationer.

En ökad kostnad för driften av förskoleverksamheten beräknas under planperioden. Kostnadsökningen beror främst på ökade hyreskostnader på grund av nödvändig nyproduktion av förskolor.

Prioriteringar och effektiviseringar

Arbetet med ett inkluderande arbetssätt med barn i behov av särskilt stöd fortgår.

2.2 Verksamhet för barn och unga

Den öppna fritidsverksamheten omfattar kolloverksamhet, ett ungdomshus, en fritidsgård, tre träffpunkter för ungdomar och tre parklekar. Verksamheterna är öppna för stadsdelens ca 10 000 barn och ungdomar mellan 7 och 18 år.

Alla verksamheter bedrivs med syftet att skapa en meningsfull och strukturerad fritid för unga, främst genom att skapa goda relationer mellan barn, ungdomar och vuxna. En utökad samverkan mellan alla ingående aktörer, där även föräldrar ingår, är central för att skapa goda förutsättningar för stadsdelens barn och ungdomar. För att åstadkomma detta utvecklar stadsdelen i samarbete med både interna och externa aktörer arbetssättet ”SamTidigtFörSt” för att utveckla samverkansformer inom en rad olika projekt. Beroende på projektutvärderingarnas resultat efter det första året tar förvaltningen ställning till projektens fortsättning under planperioden. Förvaltningen har inrättat en styrgrupp för ”SamTidigtFörSt” som ska leda det långsiktiga och förebyggande arbetet. Styrgruppen ska koordinera förvaltningens resurser kring ungdomsarbeten.

Demografiska förutsättningar och förändrad efterfrågan/behov

Fritidsverksamheten för barn och ungdom är väl utbyggd i förhållande till efterfrågan och geografiskt bra spridd i stadsdelen. Med hänvisning till nedanstående tabell bedöms antalet besökare fortsätta att öka. I tabellen nedan redovisas antal besök på fritidsgårdar, ungdomshus, träffpunkter respektive parklekar.

År	Fritidsgårdar, ungdomshus, träffpunkter, antal besök	Parklekar, antal besök
2005	37 000	73 000
2006	46 200	71 000
2007	71 900	79 800
2008	73 400	87 100
2009	75 500	70 000

Ekonomi

Det strukturerade förebyggande arbetet inom förskolan och den öppna fritidsverksamheten, Trygg i Tensta, Tensta Against Crime och SamTidigtFörSt förväntas på sikt minska kostnaderna inom socialtjänstens ansvarsområde.

Prioriteringar och effektiviseringar

En nära samverkan med föräldrar måste starta under barnens tidigare år för att ett gott förtroende ska finnas om barnet senare under uppväxten hamnar i svårigheter. En modell för föräldrasamverkan som ofta förekommer är föräldraseminarier på olika modersmål. Detta underlättar kommunikationen med föräldrarna kring vad föräldraskapet innebär.

Ungdomar med funktionsnedsättning kommer under perioden att erbjudas gruppverksamheter. Ungdomarna kommer att ges möjlighet att delta i grupper som är skapade utifrån gemensamma intressen men också ha tillgång till övriga öppna fritidsverksamheter. För att möjliggöra detta kommer en utbildning att genomföras för alla medarbetare som arbetar med ungdomar med funktionsnedsättning och medarbetare i öppen fritidsverksamhet.

2.3 Kultur och föreningsverksamhet

Stadsdelsnämnden ansvarar för konsumentrådgivning till medborgarna, kultur- och föreningsstöd till föreningar med lokal verksamhet för barn, ungdomar och äldre.

Föreningsverksamheten är av stor betydelse för nämnden och kommer under perioden komplettera de satsningar som görs inom öppen ungdomsverksamhet. Årligen beviljas en miljon kronor i föreningsbidrag till projekt eller verksamheter som kompletterar den kommunala verksamheten i stadsdelen. Viss kulturverksamhet bedrivs inom ramen för varje verksamhetsområde inom förvaltningen.

Implementeringen av stadens strategiska kulturplan "Kultur i ögonhöjd" fortsätter inom verksamhetsområdena förskola och fritid. Ansvarig samordnare är enhetschefen för parklekarna.

Konsumentvägledning

Den fortsatta ekonomiska konjunkturen kan förväntas leda till en ökning av antalet skuldsatta personer. Behovet av konsumentvägledning, främst informationsinsatser mot ungdomar, kan med anledning av detta därför förväntas öka under perioden. Ekonomisk rådgivning till denna målgrupp är viktig i förebyggande syfte för att förhindra en stor skuldbörda i vuxen ålder.

2.4 Äldreomsorg

Äldre ska känna sig trygga och omsorgen om äldre ska präglas av respekt, integritet och självbestämmande. Stadsdelsnämnden tillhandahåller vaktmästarservice, hemtjänst, biståndsbedömd och öppen dagvård, anhörigstöd,

uppsökande verksamhet, avlastning, växelvård, korttidsboende, servicehus samt dygnetruntboenden. Inom verksamheten finns även under 2010 tillgång till dietist.

Demografiska förutsättningar och förändrad efterfrågan/behov

Antalet äldre i åldrarna 65-79 år kommer successivt att öka under kommande år. Ökningen förmodas bli cirka 18 % vilket kan komma att påverka behovet av resurser.

År	Totalt befolkning i stadsdelen	65-79 år	80- år
2012	37 289	3 147	1 043
2017	38 200	3 506	981

Antal äldre med beviljad insats

Andel personer i åldersgruppen 65-79 år som fick insatser av äldreomsorgen under 2008 var 12,4% (2007:10,2 %). I åldersgruppen över 80 år fick 57 % insatser. (2007:46 %). Utifrån känd statistik och befolkningsprognosen kan ett ökat behov av insatser förväntas. Den förlängda livslängden innebär att fler får behov av insatser under en längre period. Omvårdnadsinsatserna måste alltmer kombineras med rena sjukvårdsinsatser vilket kräver annan och utökad kompetens bland personalen.

Förändrat behov av dygnetruntomsorg

Valfrihetssystemet för äldreboenden medför sannolikt en ökad efterfrågan på sjukhems- och gruppboendeplatser på Fristad och en minskad efterfrågan på Tensta äldreboende.

Vid flera tillfällen har tillsynsmyndigheten (länsstyrelsen) påpekat brister i boendestandarden på Fristad sjukhem. Fastighetsägarens utredning visar att åtgärdande av bristerna blir kostsamma och leder till en minskning av antal platser från 45 till 25. Ett alternativ kan vara att det framtida enskilt drivna vård- och omsorgsboendet Mandelblomman i Spånga skulle fungera som ersättning. Om efterfrågan minskar måste en samordning göras.

Andelen äldre invandrare med behov av insats kommer att öka. Detta innebär särskilda utmaningar i Spånga-Tensta eftersom många äldre personer med utländsk bakgrund bor här. Det är konstaterat att behov av äldreomsorg och insatser för denna grupp uppkommer tidigare och före 80-årsåldern jämfört med svenskfödda pensionärer. Under 2010 kommer en enskilt driven vårdgivare att öppna ett äldreboende i Tensta för persisktalande med 18 platser.

Personal

För att bibehålla en hög kvalitet inom omsorgen är det viktigt med en hög andel medarbetare som har grundutbildning vilket även är fallet. Med förnyade krav på kompetens behöver personalen vidareutbildning speciellt kring demenssjukdomar.

En plan för sådan kompetensutveckling finns och utbildningen har påbörjats. Personal med utländsk bakgrund erbjuds utbildningsinsatser i svensk historia, kultur och samhälle.

Andel medarbetare med grundutbildning inom hemtjänst framgår av tabellen nedan.

År	Andel fast anställda med utbildning %	Andel timanställda med utbildning %
2008	100	22
2009	100	50

Andel medarbetare med grundutbildning inom äldreboenden framgår av tabellen nedan.

År	Andel fast anställda med utbildning %	Andel timanställda med utbildning %
2008	96	67
2009	96	67

Tensta vård- och omsorgsboende inklusive korttidsboendet har upphandlats och övergått i enskild regi. Så gott som all personal valde att gå med över till den nya arbetsgivaren. De flesta av dem valde möjligheten att ta sex månaders tjänstledighet. En viss övertalighet kan uppstå om personal väljer att gå tillbaka till kommunen efter tjänstledighetens slut.

Ekonomi

Kostnaderna för äldreomsorg förväntas öka bland annat beroende på att det blir fler äldre-äldre och bland dessa finns ett större omvårdnadsbehov kompletterat med medicinska insatser. Stora pensionsavgångar under den kommande tioårsperioden innebär stor kompetensförlust. Det finns i dag svårigheter att rekrytera välutbildad personal. Konkurrensen om denna personal kan innebära förändringar av löneläget.

Prioriteringar och effektiviseringar

I syfte att säkerställa att beställda insatser blir utförda behöver fler uppföljningsbesök göras. En intensifierad uppföljning av biståndsbesluten är nödvändig. För att garantera rätts säkerheten inom biståndsbedömningen ska en översyn göras under planperioden.

2.5 Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Nämnden ansvarar för myndighetsutövning och insatser enligt socialtjänstlagen (SoL), och Lagen om Stöd och Service (LSS) till vissa personer med funktionsnedsättning i åldern 0-65 år.

Verksamheten omfattar två enheter för gruppboende inklusive satellitlägenheter för 46 brukare, en enhet med daglig sysselsättning, tre enheter för personlig assistans, ledsagare, avlösare, familjehem, kontaktfamiljer och hemtjänst i assistansliknande form samt en beställarenhet som svarar för biståndsbedömning.

Personal

Med anledning av kommande upphandlingar av nämndens boenden och daglig verksamhet kan en viss övertalighet befaras under senare delen av planperioden då medarbetarna kan välja att gå över till den nya arbetsgivaren eller fortsätta sin anställning i staden.

Ekonomi

I och med att valfrihetssystem med peng infördes under 2009 kan kostnadsutvecklingen påverkas positivt. Framtida ändringar i LSS lagen samt i regelsystemet kring LASS ersättningen kan också komma att påverka ekonomin. Det finns i dagsläget en osäkerhet kring framtida ekonomiska förutsättningar.

Prioriteringar och effektiviseringar

Nämnden strävar efter att erbjuda fler olika inriktningar av daglig verksamhet i närhet till hemmet. Verksamheter som drivs i egen regi inom stadsdelen har hittills varit mer kostnadseffektiva på grund av lägre transportkostnader. Ett bredare utbud av verksamheter förbättrar möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att få stimulans och meningsfull sysselsättning.

Med anledning av valfrihetssystemen för boenden finns svårigheter att förutse behovet av boenden inom stadsdelen. En stadsövergripande inventering av behov pågår, där stadsdelen lämnar underlag. Förmedling av lägenheter kommer från och med 2010-03-01 ske stadsövergripande.

Stadsdelen köper idag ett stort antal platser i korttidshem. Behovet av sådan verksamhet bör utredas. En sådan verksamhet skulle då även tillgodose närhetsprincipen.

2.6 Individ och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri

Stadsdelsnämnden ansvarar för insatser till barn och ungdomar som riskerar att fara illa, för familjerättsliga frågor samt för vuxna med svåra problem som missbruk och hemlöshet.

Demografiska förutsättningar och förändrad efterfrågan/behov

Framtida behov är svåra att prognostisera utifrån demografiprognoser, dock kommer antalet ensamkommande flyktingbarn sannolikt att öka under 2010. Arbetet med kvinnor som utsatts för våld i nära relationer kräver ett allt större engagemang och allt mer resurser från individ och familjeomsorgen.

Barn- och ungdomsutredningar

I tabellen nedan redovisas antal påbörjade barn- och ungdomsutredningar.

Antalet påbörjade barn- och ungdomsutredningar ökade från 245 till 284 mellan 2006 och 2008 och till 303 mellan år 2008 och 2009. Utvecklingen är svårbedömd. Genom resursförstärkning har antalet ärende per handläggare minskat sedan 2006.

Antalet ensamkommande flyktingbarn har ökat från 29 till 38 mellan åren 2007 och 2008. Nämnden ser att behovet av omhändertagande och stöd är mycket stort för denna grupp som tenderar att öka, även efter 18 års ålder då insatserna främst bör inriktas på försörjning och bostad. Uppgifter från migrationsverket indikerar en ökning av antalet ensamkommande flyktingbarn under 2011.

Beroendevård och socialpsykiatri

Av tabellen nedan framgår att aktuella ärenden inom beroendevården har legat på ungefär samma nivå åren 2006-2008.

Period	Antal ärenden
2006-01-01	339
2007-01-01	320
2008-01-01	327

Den 2010 införda valfrihetsmodellen inom socialpsykiatrin kommer att få en successivt ökad betydelse för verksamheten under planperioden. Eftersom verksamhetsområdet inte har tidigare erfarenheter av upphandling och konkurrensutsättning råder stor osäkerhet kring vilken betydelse detta kan få med avseende på övertalighet.

Ekonomi

Under perioden kommer kostnadsutvecklingen per behandlingsinsats att vara relativt oförändrad då nämnden tecknat avtal som ligger fast under de kommande åren. Däremot påverkar volymökningar det vill säga fler placeringar verksamhetens kostnader.

Prioriteringar och effektiviseringar

Främst erbjuds öppenvård då detta är lämpligt. Tillgänglig forskning visar att öppenvårdsinsatser ofta utgör den mest effektiva hjälpen samtidigt som kostnaderna är lägre. En effektivare uppföljning av placeringsärenden kan förkorta vårdtider utan att påverka kvaliteten i insatserna.

2.7 Stadsmiljöverksamhet

Stadsdelsnämnden ansvarar för skötsel och underhåll av parker, naturområden, parkvägar, renhållning och lokala lekplatser. Stadsdelens områden ska upplevas som trygga och trivsamma att bo och verka i. Ambitionen är också att göra utemiljöerna tillgängliga för alla och mer lättskötta och därmed billigare i drift

framöver, vilket är ett måste då nämndens medel för parkskötsel reduceras i och med den nya fördelningsnyckeln.

Områdets karaktär med en stor andel boende från andra kulturer kräver andra metoder än de traditionella. Dialog och delaktighet i beslutsprocesser blir särskilt viktiga när det gäller investeringar och skötsel av området. Dialog och delaktighet är också grunden för stadsdelens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Månatliga trygghetsvandringar och projektet Järva Rent och Snyggt är beprövade arbetsmetoder som involverar boende att ta ansvar för sin närmiljö.

Parkerna utformas tillsammans med brukarna att bli mer varierade och spännande, och varje lekpark får en genomtänkt pedagogisk inriktning. Innan varje investering görs beaktas trygghetsperspektivet. Den förtätade boendemiljön i Tensta-Hjulsta medför hög nyttjandegrad i områdets parker vilket i sin tur innebär stort slitage och höga driftkostnader.

2.8 Flyktingmottagande

Staten kommer att överta en stor del av flyktingmottagandet från och med den 1 december i år. De flyktingar som är aktuella hos förvaltningen innan detta datum kommer nämnden att ha fortsatt ansvar för. Det innebär att det kommer att ske en successiv avtrappning av verksamheten under år 2011.

Flyktingmottagningens uppdrag är att anvisa flyktingar till jobbtorgen och att erbjuda flyktingar samhällsinformation och studier i svenska.

Jobbtorgens uppdrag är att flyktingar ska bli självförsörjande genom arbete eller studier under introduktionstiden. Det är angeläget att jobbtorgen lyckas i sitt uppdrag för att därmed förhindra att flyktingen blir beroende av ekonomiskt bistånd.

Demografiska förutsättningar och förändrad efterfrågan/behov

Antalet nyanlända flyktingar beräknas under planperioden öka. Särskilt påtaglig är att antalet flyktingar från Somalia ökar. Därtill kan oförutsedda kriser i olika delar av världen påverka utvecklingen blir en annan. Detta i sin tur ställer höga krav på verksamheten som hela tiden måste vara flexibel och anpassas utifrån rådande förutsättningar.

Ekonomi

I och med att antalet flyktingar åter bedöms öka kommer även kostnaderna för nämnden att öka.

Staden får ersättning via staten genom en schablon. Nämnden får i sin tur motsvarande 30 % av schablonen för gruppen 16-64 år vilket majoriteten tillhör. Förvaltningen bedömer att 50 % av schablonen är mer rimlig för att klara målet för verksamheten.

Prioriteringar och effektiviseringar

Målet för kommunfullmäktiges indikator är att andelen flyktingar som är självförsörjande uppgår till 50 %. Detta mål har inte uppnåtts fullt ut. Här spelar samarbetet med Jobbtorg en viktig roll.

Antalet nyanlända flyktingar bedöms som tidigare sagt öka under planperioden. För att effektivisera handläggningen genom samordningsvinster har samarbetet med Kista-Rinkeby stadsdelsnämnd inletts. Samarbetet leder till en säkrad kompetens och borgar för kontinuitet i handläggningen även när anvisade flyktingar ökar för stadsdelarna.

2.9 Ekonomiskt bistånd

Verksamhetsområdet omfattar ekonomiskt bistånd, insatser för arbetssökande, boutredning samt flyktingmottagning. Uppgiften består av att med respekt för den enskilde aktivt arbeta för att varje person ska bli helt eller delvis självförsörjande. Även i arbetet med ekonomiskt bistånd är det viktigt att ha ett barnperspektiv.

Demografiska förutsättningar och förändrad efterfrågan/behov

De senaste årens trend med ett minskat antal bidragshushåll och minskade kostnader för ekonomiskt bistånd har bröts årsskiftet 2008/2009. Trendbrottet kan förklaras av den rådande ekonomiska konjunkturen.

I tabellen nedan redovisas utvecklingen av bidragshushåll och kostnaden per år förutbetalt ekonomiskt bistånd.

År	Bidragshushåll (antal i december) ¹	Kostnad helår (mnkr) för utbetalt bidrag inkl handläggning ²
2005	1 333	136,5
2006	1 210	132,2
2007	1 127	121,0
2008	1 108	120,0
2009	1 211	131,2

¹ Uppgifter från Utrednings- och statistikkontoret, USK

² Uppgifter hämtade från ekonomisystemet

Ekonomi

Med erfarenheter från 90-talets lågkonjunktur gjorde nämnden bedömningen att antalet bidragshushåll skulle öka kraftigt föregående år. Antalet hushåll och kostnaderna har förvisso ökat i förhållande till år 2008. Den kraftiga ökningstakten under våren 2009 övergick dock till ett minskande antal hushåll under hösten. Det finns inga tecken i dagsläget på ökat antal hushåll eller kostnader. Genom att jobbtorg men framförallt genom att arbetsförmedlingen fått kraftigt utökade resurser kan förvaltningen fortsätta inriktningen att ersätta bidrag med arbete/sysselsättning .

De förändrade regel och ersättningsnivåer i andra ersättningssystem medför, och kommer att medföra, att andra hushåll än tidigare kan komma att söka försörjningsstöd som komplement. Hittills har ökningen varit mindre än beräknat.

Prioriteringar och effektiviseringar

Nämnden kommer under perioden att möta behovet av försörjningsstöd genom en rad åtgärder. Insatserna kommer bland annat att handla om att minska bidragsberoendet för de tyngsta hushållen som står för en oproportionellt stor del av biståndet samt de hushåll som varit aktuella över flera år. Vidare kommer insatser riktas mot de personer som är lättast att få ut i arbete. Detta har blivit möjligt genom att nya resurser satts in och en helt ny enhet, arbetsmarknadsenheten bildats. För att minska och på sikt undvika hotellplaceringar handläggs dessa ärenden av en särskild handläggare. Arbetet med att komma tillrätta med felaktiga utbetalningar (FUT) har stärkts genom att en särskilt utredare anställts.

2.10 Arbetsmarknadsåtgärder

I år har en särskild arbetsmarknadsenhet skapats inom förvaltningen. Avsikten är att på ett bättre sätt än tidigare kunna få tillstånd ett effektivt samarbete med arbetsförmedling och jobbtorg. De personer som har en möjlighet att komma in på arbetsmarknaden ska därigenom få utökad hjälp och stöd för att lyckas med detta. Dessutom kommer delar av de egna arbetsmarknadsåtgärder förvaltningen har ansvar för att hanteras av denna enhet. Likaså ligger ansvaret för sommarjobb till ungdomar här.

2.11 Övrigt

3. Sammanfattande ekonomisk analys

3.1 Drift

I bokslutet 2009 redovisade förvaltningen ett överskott om 7,1 mnkr efter resultatöverföring. Samtliga chefer har månatligen följt upp ekonomin och rapporterat till controller och överordnad chef. Kontinuerliga diskussioner har förts i förvaltningens ledningsgrupp i det fall befarade avvikelser uppmärksammas.

Arbete pågår och kommer att utvecklas under 2010 med ett gemensamt uppföljningssystem för alla verksamheter. I detta arbete ingår bland annat att definiera ett antal verksamhetsmått och nyckeltal som i ett tidigt skede ska indikera eventuell budgetavvikelse. Samtliga chefer erbjuds handledning i budgetuppföljning av controllers.

Budgetramarna för 2010, 2011 och 2012 är antagna av kommunfullmäktige i samband med beslutet om budget 2010 som fattades i december 2009. Planerna grundar sig i sin tur på de prestationer som var aktuella våren 2009. I tabellen

nedan redovisas planperiodens förändringar. Förändringarna är grundade på ett antagande om minskade prestationer, volymer och allmänna effektiviseringskrav. Vidare beskrivs ekonomiska bedömningar med utgångspunkt i dessa förändringar.

Ekonomiska bedömningar

Belopp (Mnkr)	VP 2010	Plan 2011	Plan 2012	Plan 2013
Kostnader	971,7	966,2	965,4	965,4
Intäkter	-29,2	-29,2	-29,2	-29,2
Netto	942,5	937,0	936,2	936,2
Förändring		-5,5	-0,8	0,0

Utgångspunkterna för arbetet med att fördela 2010 års budget har varit att bland annat erbjuda verksamheter av hög kvalitet inom givna budgetramar och att de administrativa processerna ska stödja och underlätta för kärnverksamheterna samt bidra till en effektiv styrning. Dessa utgångspunkter väntas även gälla fortsatt för planperioden.

Förvaltningen bedömer att förskoleverksamheten växer under planperioden. Främst kommer kostnaderna för hyror och nyproduktion öka. Inom äldreomsorgen kommer förvaltningen att arbeta med insatser för att komma tillrätta med hur arbetsprocesserna kan förbättras och bli kostnadseffektivare. Även arbetet med schemalaggningsen av hemtjänstbesöken för egna utförare kommer att fortsätta.

För all verksamhet med biståndsbedömning anser förvaltningen att det är viktigt att säkerhetsställa att rätt brukare får rätt vård. Biståndsbedömningen måste följa lagstiftningen och vara rättvis. Inom individ- och familjeomsorgen kommer kostnadsutvecklingen per behandlingssats vara oförändrad. Volymökningar med fler placeringar kan komma innebära ökade kostnader.

Inom ekonomiskt bistånd kommer insatserna med att minska och effektivisera arbetet med utbetalningarna av försörjningsstöd att fortgå. Bland annat kommer det framgångsrika arbetet med att genomlysna och granska felaktiga utbetalningar utvecklas.

Förvaltningen fortsätter också granskningen av de hushåll som har anmärkningsvärt hög elanvändning i syfte att dels få ett mer miljövänligt förhållningssätt bland de personer som har bistånd och dels reducera kostnaderna för bistånd till el.

Ett fortsatt aktivt samarbete med jobbtorgen, arbetsförmedlingen och etablering Stockholm väntas påskynda processen att gå från nyanländ flykting till nyanställd och därmed få minskade kostnader på sikt. Förvaltningen kommer också att fortsätta det aktiva arbetet med att hitta bostäder och arbete i andra kommuner. Detta kommer att ge bättre förutsättningar för stadsdelsnämndens flyktingfamiljer att ha en egen försörjning.

3.2 Investeringar

Nämnden har i ett remissvar till trafiknämnden redovisat förslag på prioriteringar av planperiodens investeringar. Nedanstående text är ett sammandrag av detta ärende:

Vid framtagande av önskemålen har förvaltningen främst prioriterat akuta åtgärder som inte inryms inom ordinarie drift- och investeringsbudget samt utifrån Järvalyftet intention och den lokala parkplanen för Tensta-Hjulsta. Ambitionen är också att investeringarna ska leda till minskade driftkostnader då fördelningsnyckeln för parkskötseln ger förvaltningen en minskad budget framöver.

Förslag på parkinvesteringar inom Spånga-Tensta i prioriterad ordning:

1. Upprustning parkområden Tensta (1,5mnr beviljade till 2010)

Uppskattad total investeringskostnad 5 mnr

I parkplanen för Tensta-Hjulsta beskrivs ett antal platser som har prioritet 1 i parkplanens åtgärdslista. De platser som beskrivs har stora plattytor som ska omföras till parkväg med intilliggande gräsytor. Platserna har högt slitage och underhållskrävande ytskikt. Vissa av trädalléerna kompletteras och planteringarna ska göras mer skötseffektiva. Även belysningen ses över inom projektet. Första delen av upprustningen startar sommaren 2010.

Aktuella ytor som ska åtgärdas är:

Faringe parkstråk- plattyta i anslutning till Enbacksskolan

Parkstråk Åvinge-Lättinge - plattytor och grönytor

Risinge parkstråk- plattytor

2. Revidering parkplan Tensta-Hjulsta (0,2 beviljade till 2010)

Uppskattad total investeringskostnad 0,8 mnr

Enligt KF-beslut 2006-01-23 ska samtliga stadsdelsnämnder ha lokala parkplaner. Arbetet med parkplanen för Spånga startar 2009 men tilldelade medel räcker inte för att färdigställa planen. Revidering behövs av parkplanen för Tensta-Hjulsta med utgångspunkt från Järvalyftet och vision Järva 2030 som inte fanns beskrivet då den nuvarande planen togs fram. Första delen av revideringen startar hösten 2010.

3. Upprustning av parkyta vid Kronofogdevägen i Spånga (önskemål från 2008)

Uppskattad investeringskostnad 1,5 mnr

Området nordväst om Kronofogdevägen bebyggs av bostäder och grönstråket är den naturliga gångvägen till pendeltåg och Spånga centrum. Grönstråket har idag ingen parkkaraktär utan är endast en ren förbindelselänk till Spånga centrum. Viktiga delar är anslutningen till Värsta allé samt området vid boulevanen och

motionsanläggningen som utvecklas i samverkan med pensionärsföreningar och pensionärs- och handikappråd till en samlingsplats med inriktning för seniorer. Spånga centrums ombyggnad startar våren 2010.

4. Gungpark vid Hjulsta torg (önskemål från 2008)

Uppskattad investeringskostnad 2,5 mnkr

Även denna yta har prioritet 1 i parkplanen. Den långsmala plattytan väster om Hjulsta torg som är i idag en stor "plattöken". Ett sfäriskt format klätternät omgivet av ett stort antal gungor av olika utseende placeras ut på ytan för att skapa en naturlig samlingsplats för den yngre generationen. De planteringar som utförs ska vara mer skötleffektiva och belysningen ses över i samband med ombyggnationen

5. Pumphus för plaskdamm vid Erikslunds parklek (nytt önskemål)

Uppskattad investeringskostnad 2,8 mnkr

Erikslunds parklek är en av de mycket välbesökta parklekarna i stadsdelen och plaskdammen utgör en av grundstenarna i parkleksverksamheten. Ombyggnationen behövs akut för att uppfylla miljökrav och arbetsmiljölagstiftning för att undvika stängning av plaskdammen.

3.3 Betydande projekt som inte är investeringar

4. Övriga redovisningar

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningen utgör en integrerad del av den årliga verksamhetsplaneringen och uppföljningen. Med utgångspunkt i uppdraget och målen planeras för behov av kompetensutveckling både på enhets- och individnivå. En omfattande intern utbildningsinsats, under ett helt kalenderår, genomförs riktad till förvaltningens ca 60 enhetschefer. Detta med avsikt att förstärka kompetensen i chefsrollen och ledarskapet inom olika områden. Förvaltningens chefsgrupp har en hög medelålder. Av den anledningen kommer även frågan om chefsförsörjning att ges ytterligare fokus under planperioden.

5. Lokalförsörjningsplan

5.1 Inledning

Under planperioden beräknas byggnation påbörjas i flera planerade bostadsområden, vilket bl a kommer att öka efterfrågan på förskoleplatser och behovet av att tillskapa ny förskoleavdelningar. Enligt USK:s befolkningsprognos förväntas behoven öka med cirka 150 barn.

Förvaltningen beräknar att införandet av valfrihetsmodellen inom äldreomsorgen kan leda till en minskad efterfrågan på boendeplatser i stadsdelen.

Framtida behov av bostäder avsedda för personer med fysisk och psykisk funktionsnedsättning bedöms som svåra att prognostisera utifrån demografiprognoser. Förvaltningen bedömer att behovet av omsorgslägenheter kommer att öka något under planperioden.

5.2 Beskriv behov/efterfrågan samt bedömning av andra faktorer som förändrar behovet av lokaler

Förskola

De närmaste åren förväntas enligt USK:s prognos en fortsatt ökning av antalet förskolebarn i området som en följd av bostadsbyggande. Flera bostadsområden är under uppbyggnad eller planeras att uppföras under planperioden fram till 2013 bl a i områdena Solhem och Bromsten. Det nya bostadsområdet i Solhem är nästan färdigbyggt. Stadsdelen har idag tre tillfälliga förskoleavdelningar i kv Hedvig vid tennishallen på mark där ett nytt bostadshus planeras uppföras med ca 150 lägenheter. Byggnation beräknas påbörjas under 2012 och färdigställas under 2014. Den tillfälliga förskolan om tre avdelningar måste ersättas.

Därutöver finns generellt ett ökat behov av förskoleplatser i området. Stadsdelsförvaltningen har vid kontakt med stadsbyggnads- och exploateringskontor uttryckt önskemål om ny förskola omfattande minst fyra avdelningar.

Ägaren till fastigheten i kv Mandelblomman har till förvaltningen uttryckt intresse av nya förskoleplatser. Sedan senhösten 2009 pågår planering för att uppföra en byggnad med en kombinerad förskola om fyra avdelningar samt ett nytt äldreboende med kapacitet för 36 boende. Både förskole- och äldreboendeverksamheten kommer att bedrivas i enskild regi av Pysslingen respektive Carema Omsorg.

I Bromstens industriområde planeras byggnation av drygt 1100 lägenheter. Stadsdelsförvaltningen planerar i samråd med stadsbyggnadskontoret och SISAB att uppföra en ny förskola om åtta avdelningar i kv Bromstens Gård. Planarbete pågår och detaljplan beräknas vinna laga kraft under våren 2011. Byggstart beräknas kunna ske under hösten 2011 och inflyttning planeras till våren 2013. Stadsdelsförvaltningen avser vidare att inleda planering för ytterligare förskoleplatser vid Bromstens IP då efterfrågan på förskoleplatser i Bromsten är mycket stort.

Äldreomsorg

Antalet äldre i åldrarna 65-79 år kommer successivt att öka under kommande år. Förvaltningen bedömer att det införda valfrihetssystemet för äldreboenden sannolikt medför att efterfrågan på sjukhems- och gruppboendeplatser på Fristad ökar och att efterfrågan på Tensta äldreboende minskar.

Länsstyrelsen har vid ett flertal tillfällen påpekat brister i boendestandarden på Fristad sjukhem. Den utredning som fastighetsägaren Micasa fastigheter vidtagit redovisar att åtgärdande av bristerna skulle bli alltför kostsamma och dessutom

leda till en minskning av antal platser från 45 till 25. Förvaltningen samarbetar med stadsbyggnadskontoret och en privat fastighetsägare om att uppföra ett kombinerat vård- och omsorgsboende och förskoleverksamhet i enskild regi vid kv Mandelblomman i Spånga, vilket skulle kunna fungera som ersättning. En preliminär tidsplan beräknar att nytt äldreboende respektive förskola kan färdigställas till år 2012/2013.

I Spånga-Tensta bor många äldre personer med utländsk bakgrund. Förvaltningen bedömer att behovet av äldreomsorg för dessa grupper kommer att öka. Under 2010 kommer en enskilt driven vårdgivare att öppna ett äldreboende i Tensta servicehus för persisktalande med 18 platser.

Omsorg om personer med psykisk och fysisk funktionsnedsättning

Förvaltningen bedömer att antalet brukare kommer att öka under planperioden.

5.3 Kapacitet

Förskola och fritid

Förskoleverksamheten omfattas av 19 förskoleenheter som finns på 47 olika adresser, tre familjedaghem och fyra öppna förskolor. Stadsdelsnämnden har 57 kontrakt inom förskoleverksamheten. Den totala hyreskostnaden är 29,8 mkr och den totala förhyrda ytan är 25501 kvm. Den genomsnittliga hyran per kvm och år är 1169 kr.

2114 barn beräknas vara inskrivna i verksamheten mars 2010. Förskolorna redovisar preliminärt en viss överkapacitet ifråga om lokalyta. Siffrorna är dock osäkra. En mer säker bild redovisas efter 2010-03-31.

Äldreomsorg

Idagsläget bedrivs vård- och omsorgsverksamhet i form av servicehus och äldreboende vid Fristads servicehus i Bromsten och vid Tensta servicehus i Tensta samt s k öppen dagverksamhet för äldre i Spånga.

Införandet av valfrihetsreformen innebär att nya boende i enskild regi skapas stadsdelen. Till följd av detta kommer behovet av platser i Tensta servicehus att minska. Boende i Fristad servicehus väntas öka. Förvaltningen bedömer att Tensta korttidsboende behöver avvecklas. Lokaler i servicehuset kan komma att tomställas och bli aktuella för avveckling.

Omsorg om personer med psykiskt och fysisk funktionsnedsättning

Verksamheten omfattar två enheter för gruppboende bestående av sex gruppboendestäder samt s k servicelägenheter för totalt 46 brukare. Förvaltningen bedömer att behovet av omsorgslägenheter kommer att öka på sikt mot bakgrund av de kända behoven. Med anledning av pågående planering av byggnation i Bromstens industriområde har förvaltningen lämnat in intresseanmälan till berörda fastighetsägare med önskemål om två nya gruppboendestäder samt om 5-6 s k

servicelägenheter, totalt cirka 20 lägenheter. Byggstart för de nya omsorgslägenheterna beräknas till senare delen av år 2012.

Individ och familj

Antalet tränings- och försöklägenheter uppgår för närvarande till 102 respektive 42 lägenheter och uppgår totalt till 144 lägenheter. Behovet av försöks- och träningslägenheter beräknas öka under planperioden.

Ekonomiskt bistånd

Förvaltningen inrättade under hösten 2009 ett särskilt boende för hemlösa i en före detta insprängd förskolelokal belägen vid Lättingebacken, som byggts om och delvis återställt till två lägenheter. Förvaltningen bedömer att det finns ett kvarvarande stort behov av bostäder för hemlösa familjer under planperioden.

Administration

Förvaltningen har i dagsläget fyra hyresavtal för administrativa lokaler belägna vid Fagerstagatan 15, Avestagatan 29, Tenstagången 18 samt Hjulsta backar 17. Den totala ytan avseende nämnden förhyrning av administrativa lokaler uppgår till 7988 kvm med en årshyra om cirka 10,1 mkr. Den genomsnittliga hyran per kvm och år uppgår till 1261 kr.

5.4 Förändringar i lokalbeståndet

Förskola och fritid

Under planperioden 2010-2013 beräknas enligt ovan finnas ett behov av ytterligare cirka 12-14 förskoleavdelningar.

Äldreomsorg

Efterfrågan på omsorgsplatser beräknas minska i Tensta servicehus och öka i Fristad servicehus med anledning av valfrihetsreformen. Detta förväntas leda till tomställning av både lokaler och lägenheter och ökar avvecklingsbehoven.

Omsorg om personer med psykisk och fysisk funktionsnedsättning

I takt med den utbyggnad av bostäder som sker i stadsdelen bl a i stadsdelsområdet Bromsten kommer behovet av gruppboende och servicelägenheter att kunna tillgodoses. Vid planering av områden för bostadsbyggande samverkar stadsdelsförvaltningen med stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret. Förvaltningen har lämnat intresseanmälan gällande två gruppboende och 5-6 servicelägenheter till berörda fastighetsägare. Byggnation påbörjas troligen under senare delen av 2012 och nya lägenheter beräknas stå inflyttningsklara någon gång under 2013.

Verksamhetsområdet dagverksamhet för personer med funktionsnedsättning kommer vidareutvecklas under perioden. Förvaltningen har tecknat nytt avtal med fastighetsägare Brostaden AB om förhyrning av kompletterande verksamhetslokaler för om belägna i Lunda industriområde, omfattande 600 kvm till en årlig kostnad om 520 tkr.

Ekonomiskt bistånd

Ingen förväntad förändring av lokalbeståndet inom verksamhetsområdet.

5.5 Kostnadsutveckling

Förskola och fritid

Förskolelokal vid Sotingeplan 44 är uppsagd och kontraktet upphör 2010-09-30. En årlig kostadsbesparing om cirka 87 tkr.

Förskolelokal vid Edingekroken 13 har sagts upp och kontraktet upphör 2011-09-30. Kostnadsbesparing i form av årlig hyra om 156 tkr.

För de planerade 12-14 nya förskoleavdelningarna under planperioden uppskattas hyran per år uppgå till cirka 6-7 mkr. Några hyresintäkter beräknas inte att uppstå.

Äldreomsorg

Kostnaderna för äldreomsorgens lokaler beräknas inte öka utan bör snarare minska under planperioden.

Omsorg om personer med psykisk och fysisk funktionsnedsättning

Kostnaderna för lokaler inom verksamhetsområdet beräknas att öka något, men tidigast under år 2013.

Ekonomiskt bistånd

Kostnaderna för lokaler inom verksamhetsområdet beräknas inte förändras under planperioden.

Administration

Kostnaderna för lokaler inom verksamhetsområdet beräknas inte förändras under planperioden.

5.6 Övrigt

Projekt "Energieffektivisering" inom verksamhetsområdet Förskola

Enligt KF:s mål p.1.3 om att hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas, fastslås att stadens nämnder generellt ska minska elförbrukningen. Som en följd av KF:s mål anges i nämndmål för Spånga-Tensta att nämndens verksamheter ska vara resurssnåla och bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle. Investeringen i projekt "Energieffektivisering" avser utbyte och installation av nya energieffektiva torkskåp på förskola.

Projektet syftar till att minska elförbrukningen på samtliga förskolor och därmed minska kostnaderna.

Inventering av statusen på samtliga vitvaror på stadsdelsförvaltningens förskolor samt genom okulär besiktning utreda möjligheterna att ta bort gammal utrustning och installera ny. I ett första steg prioriteras utbyte av gamla torkskåp till nya

större skåp med kortare och effektivare torktid, vilket kommer leda till minskad elförbrukning.

Utbytesåtgärderna ska kompletteras med en generell utbildnings- och informationsinsats om hållbar energianvändning och effektivt miljöarbete.

Under 2010 planeras utbyte av torkskåp i cirka 20 förskolor, d v s till en beräknad utgift om cirka 1,1 mnkr. Vidtagen inventering och statusbedömning kommer att ge ett precist besked om hur många torkskåp som bör bytas och var de finns. Utifrån detta underlag kommer beslut fattas om vilka förskolor som ska prioriteras i en första bytesomgång.

Bilagor

- Blankettset slk
-